

Duitse staat kan zichzelf nauwelijks bekostigen

Achtergrond - 10 januari 2003

(10 januari 2003) Duitsland is op het allerlaatste moment ontsnapt aan de eerste staking in de dienstverlenende sector sinds 1992: in een uiterste poging overeenstemming te bereiken, kwamen vakbond *Ver.di* en het overheidsverband van werkgevers donderdagnacht een loonsverhoging voor de bijna drie miljoen werknemers in de dienstverlenende sector overeen. De moeizame wijze waarop de overeenkomst tot stand is gekomen, is echter illustratief voor de zorgwekkende toestand waarin de Duitse economie zich bevindt.

De overeenkomst die nu bereikt is, gaat aan een deelstaat voorbij: op woensdag stapte *Stadtstaat Berlin* uit het overleg. Daardoor heeft de overeenkomst geen geldigheid voor de 155.000 werknemers in de dienstverlenende sector van de Duitse hoofdstad. Het argument dat de rood-rode senaat van Berlijn hanteerde om haar verregaande stap te rechtvaardigen, is illustratief voor de deplorabele toestand van de Duitse economie in het algemeen: zij zou een overeenkomst, zelfs op basis van de *Schlichtung*, eenvoudigweg niet kunnen financieren. De Berlijnse huishouding vertoont een schrikbarend tekort van 45 miljard euro. De consequentie van het besluit is dat de werkgevers en werknemers in Berlijn met elkaar om de tafel moeten gaan zitten om een afzonderlijke overeenkomst te bereiken.

De bondsregering beschikt evenmin over uitgebreide middelen om haar eigen personeel te betalen. Zij heeft het paardenmiddel van de belastingverhoging direct na haar herverkiezing in 2002 al toegepast, ondanks haar belofte dit niet te doen, zodat de Duitse bevolking dit niet nog eens zal accepteren. Tegelijkertijd heeft [Berlijn](#) vanuit Brussel de serieuze dreiging van een miljardenboete bereikt, omdat het Duitse begrotingstekort dit jaar de grens van drie procent van het Stabiliteitspact van de EU zeer waarschijnlijk zal overschrijden zoals verleden jaar het geval was. Duitsland heeft wat de EU betreft tot 21 mei om orde op zaken te stellen; op 21 januari moeten de vijftien EU-ministers van Financiën besluiten of dit dreigement wordt gehandhaafd. Tot overmaat van ramp is deze week bekend geworden dat de werkloosheid in Duitsland in december 2002 gestegen is tot meer dan 4,2 miljoen.

Het gebrek aan financiële middelen waarover de Duitse overheid beschikt, heeft haar eigen werknemers er niet van weerhouden zich weinig inschikkelijk op te stellen. Paradoxaal genoeg heeft het beleid van de overheid hier, in de ogen van de werknemers, aan bijgedragen. Schröders verzet tegen herinvoering van de vermogensbelasting bijvoorbeeld leidde tot het verwijt van de vakbond dat de overheid de topinkomens spaarde; stond de vakbond daarom niet volledig in haar recht met haar eis van loonsverhoging?

Deze algehele financiële en economische malaise heeft de afgelopen week nog net niet tot een omvangrijke staking geleid, maar desalniettemin luidt de zorgwekkende conclusie: de Duitse staat kan zichzelf nauwelijks nog bekostigen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/2447/duitse-staat-kan-zichzelf-nauwelijks-bekostigen>